

Denne midlertidige forsøkslæreplanen er utviklet som en del av forsøket med å organisere utdanningen innen landbruk og gartneri med to år i skole og to år i godkjent lærebedrift.

Forsøkslæreplanen for Vg2 landbruk og gartneri gjør det mulig for elevene å velge et fordypningsområde rettet inn mot landbruk eller gartneri.

Etter fullført Vg2 landbruk og gartneri skal elevene tegne lærekontrakt med bedrifter innen landbruket eller gartneriet. Dersom fylkeskommunen ikke kan formidle opplæring i bedrift til de elevene som ønsker det, skal de informeres om retten til å ta bedriftsdelen av opplæringen i skole (alternativt Vg3 i skole).

Gjelder fra 01.08.2014

Gjelder til 31.07.2021

Utdanningsdirektoratet

Formål

Landbruket og gartner næringen har viktige roller som produsenter av mat, varer og tjenester til et marked der etterspørselen og rammebetingelsene er i stadig endring. Yrkesutøvere i landbruks- og gartner næringene møter stadig sterkere krav til bærekraftig ressursforvaltning og miljøvennlig produksjon. Programfagene skal legge grunnlaget for profesjonell yrkesutøvelse og næringsdrift basert på kunnskap om arbeidsprosesser, miljø og dokumentasjon og om sammenhenger mellom innsatsfaktorer, menneskelig, aktivitet og produksjonsresultat. . Videre skal programfagene bidra til å utvikle kompetanse som kan brukes i både konvensjonelle og økologiske driftsformer.

Programfagene skal legge til rette for en yrkesopplæring med særlig vekt på utvikling og omstilling i lys av aktuelle endringer, både nasjonalt og internasjonalt. Programfagene skal bidra til å utvikle bred kompetanse som grunnlag for spesialisering, der utviklingen spør etter nye yrker, næringsveier og produksjonsmåter. Opplæringen skal bidra til at eleven kan utvikle praktiske ferdigheter og få innsikt i produksjonsprosesser. Fagene skal stimulere til kreativitet og tverrfaglig tenkning, og den skal gi grunnlag for undring og refleksjon.

Opplæringen skal bidra til å utvikle elevens evne til å arbeide selvstendig med praktiske aktiviteter og å utføre arbeid under varierende natur- og klimaforhold. Den skal legge vekt på betydningen av samarbeid og omsorg for mennesker og miljø, og den skal også bidra til å utvikle forståelse av sammenhengen mellom egen arbeidsinnsats og økonomisk utbytte. Videre skal opplæringen gi den enkelte mulighet for å oppleve mestring og å erfare egne sterke sider og begrensninger knyttet til yrkesutøvelsen. Opplæringen skal derfor i samarbeid med det lokale næringslivet omfatte et utvalg produksjoner og aktiviteter som representerer mangfoldet i næringene. Programfagene skal legge grunnlaget for videre opplæring i landbruk eller gartnerfag, eller for studieforberedende utdanning i naturbruk.

Struktur

Programområdet for landbruk og gartner næring består av to felles programfag og to valgfrie programfag. Den enkelte elev skal velge et av de valgfrie programfagene. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Felles programfag	
Vg2	Produksjon, miljø og kvalitet	Forvaltning og drift
	Valgfrie programfag	
Vg2	Landbruk	Gartner næring

Beskrivelse av programfagene

Programfaget omfatter arbeidsprosesser i gartnerfaget i tilknytning til produksjon av planter og nyttevekster på friland, på karplanteplassen og i et regulert klima. I dette inngår plantenes livsprosesser og samspillet i naturen. Videre omhandler programfaget bruk av planter og planteprodukter og salg av gartner tjenester og gartnerprodukter til kunder, i tillegg til bruk og vedlikehold av bygninger, maskiner og teknisk utstyr. Til programfaget hører også gjeldende regelverk for økologisk og konvensjonell planteproduksjon.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Gartneri 197 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I landbruk og gartneri forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Muntlige ferdigheter i landbruk og gartneri innebærer å forklare og presentere produksjonsprosesser og produkter for kunder, myndigheter og andre. Videre vil det si å delta i diskusjoner om produksjonsmetoder.

Å *kunne skrive* i landbruk og gartneri innebærer å rapportere og utarbeide dokumentasjon som kreves i de aktuelle produksjonene, i tillegg til presentasjon av prosesser og produkter. Det betyr å dokumentere egen aktivitet knyttet til produksjon og opplæring av andre i bruk av yrkesrelevant utstyr.

Å *kunne lese* i landbruk og gartneri innebærer å anvende bruksanvisninger, HMS-datablad og faglitteratur. Det betyr å orientere seg i gjeldende regelverk og følge med i debatter om næringen og næringsinteresser i dagspresse og medier.

Å *kunne regne* i landbruk og gartneri innebærer å bruke tall og beregninger for å gjennomføre og dokumentere en aktuell produksjon. Det betyr å beregne areal og gjøre omregninger mellom volum og masse. Videre vil det si overslagsregning og prosentregning. Det innebærer også å utarbeide og forstå tabeller, diagrammer og statistikk.

Digitale ferdigheter i landbruk og gartneri innebærer å formidle og presentere produkter og produksjonsprosesser. Det betyr kalkulasjon knyttet til planlegging og gjennomføring av produksjon og enkel tilrettelegging for regnskapsføring. Videre vil det si å delta i digital kommunikasjon, debatt og informasjonsutveksling. Å bruke digitale kart og benytte digitale instrumenter hører med.

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge, gjennomføre og dokumentere planteproduksjon ut fra plantens egenart og miljøkrav
- planlegge og vurdere bruk av planter og planteprodukter
- planlegge, gjennomføre og vurdere omsetning av planter og planteprodukter til kunder
- utføre arbeidsoppgaver i konvensjonell og økologisk planteproduksjon etter gjeldende regelverk
- gjøre rede for anatomi, fysiologi og biologi hos høyerestående planter
- gjøre rede for sykdoms- og skadedyrsbekjempelse hos planter

- identifisere og beskrive kulturplanter med norske og botaniske navn
- gjøre rede for den betydningen planter og planteprodukter har for helse og trivsel
- bruke digitale verktøy i planlegging, gjennomføring og dokumentasjon i gartnerfaget
- bruke kjøretøy, maskiner, bygninger og teknisk utstyr som brukes i gartnerfaget etter gjeldende forskrifter samt gjennomføre enkelt vedlikehold

Vurdering

Vg2 landbruk og gartner næring

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Produksjon, miljø og kvalitet	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.
Forvaltning og drift	
Landbruk eller Gartner næring	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Produksjon, miljø og kvalitet	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor både de felles programfagene og valgfritt programfag inngår.
Forvaltning og drift	
Landbruk eller Gartner næring	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Produksjon, miljø og kvalitet	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i hvert av programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor både de felles programfagene og valgfritt programfag inngår.
Forvaltning og drift	
Landbruk eller Gartner næring	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.